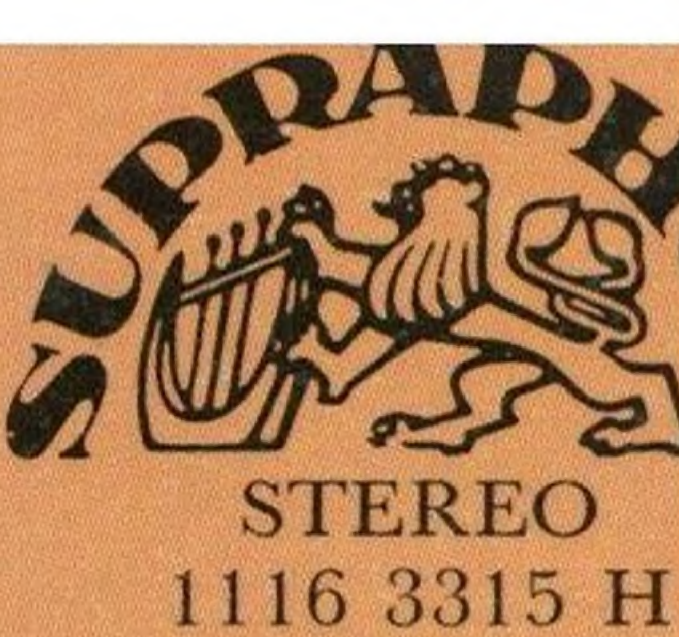

Perličky české operety

Strana 1

OSKAR NEDBAL: CUDNÁ BARBORA
Předehra

OSKAR NEDBAL: VINOBRANÍ
Trub jasné tóny hlaholí (text Antonín Holzinger)
(*Serenáda; sbor — 2. dějství*)

RUDOLF PISKÁČEK: PERLY PANNY SERAFÍNKY
Ty české panenky (text Emanuel Brožík)
(*Průcha, sbor — 2. dějství*)
Miroslav Kopp — tenor

JIRÍ JULIUS FIALA: MUZIKANTSKÁ LIDUŠKA
Lásko, bože, láska a Furiant
Jan Opšitoš — housle sólo

VÁCLAV TROJAN: PANÍ MARJÁNKA, MATKA PLUKU
Posvícení (Josef Kajetán Tyl)
(*sborová scéna — 1. dějství*)
Ta zdejší hospoda (František Rachlík)
(*Sekáček — 1. dějství*)
Dalibor Jedlička — basbaryton

Strana 2

KAREL WEIS: REVIZOR
Předehra

OSKAR NEDBAL: POLSKÁ KREV
Jste kavalír (text Zdeněk Knittl)
(*Helena, Bolo — 2. dějství*)
Pavla Břínková — soprán, Jiří Zahradníček — tenor
Bratři, jsem zamilován k zbláznění (text Zdeněk Knittl)
(*Bolo, přátelé — 2. dějství*)
Jiří Zahradníček — tenor

KAREL MOOR: PAN PROFESOR V PEKLE
Cikánský tanec

VLASTISLAV ANTONÍN VIPLER: BÍLÝ OFICÍR
Krásná Marion (text Václav Pohl)
(*úvodní sbor a píseň zpěváka — 1. dějství*)
Lubomír Vraspír — tenor

JULIUS KALAŠ: MLYNÁŘKA Z GRANADY
Předehra
Sevillská ty řeko (text Karel Hrnčíř)
(*šenkýřka, host, sbor — 2. dějství*)
Pavla Břínková — soprán, Lubomír Vraspír — tenor

Kühnův smíšený sbor
Sbormistr Pavel Kühn

Dvořákův komorní orchestr
Řídí Vladimír Válek

Hudební režie Zdeněk Petr
Zvuková režie ing. Erich Kunze

Nahráno 19.—26. února 1983 ve studiu
pražského Domu umělců

OSKAR NEDBAL
(25. 3. 1874—24. 12. 1934)

6:09 Žák Antonína Dvořáka, violista Českého kvarteta, proslulý symfonický dirigent, skladatel jedné opery (Sedlák Jakub) a pěti baletů (Pohádka o Honzovi, Z pohádky do pohádky, Princezna Hyacinta, Čertova babička a Andersen).

1:29 Napsal i sedm operet (Cudná Barbora, Polská krev, Vinobraní, Krásná Saskia, Erivan, Dona Gloria a Slečna Napoleon). Cudná Barbora byla z jeho operet jediná, jež měla premiéru v Praze. Její předehra vyniká znamenitou instrumentací a svěžími melodickými nápady.

3:08 Nedbalova v pořadí třetí opereta — Vinobraní z roku 1916 se odehrává v Chorvatsku. Sbor Trub jasné tóny hlaholí (nebo také Sbor vinařů) je zajímavou ukázkou, jak si skladatel poradil s hudební charakterizací jihoslovanského prostředí.

6:35 Nedbalova nejslavnější a nejhranější opereta Polská krev z roku 1913 (libreto bylo napsáno podle povídky A. S. Puškina Slečna selka) snad nemá jediné slabé hudební číslo. Duet Heleny a Bola z druhého dějství Jste kavalír je ukázkou vídeňské valčíkové elegance. (Premiéra Polské krve byla v Karlově divadle ve Vídni.)

2:40 Pochodová píseň Bola a šlechticů — Bratři, jsem zamilován k zbláznění — patří k oněm svižným pochodovým melodiím, které dovedou vždycky strhnout diváky k potlesku.

RUDOLF PISKÁČEK
(15. 3. 1884—24. 10. 1940)

3:06 Kompozici studoval krátce i u Antonína Dvořáka. Větší část svého života působil jako divadelní dirigent — nějaký čas i v Jugoslávii. Napsal více než čtyři desítky operet. Z nich se za hudebně nejceněnější považuje Slovácká princezna z roku 1918 a jeho snad nejhranější operetou jsou Perly panny Serafínky z roku 1929. (Libreto napsali J. Balada a E. Brožík.)

4:06 Pochodová píseň Ty české panenky je jednou z nejpobulárnějších operetních melodií v české operetě vůbec.

3:24 **JIRÍ JULIUS FIALA**
(14. 9. 1892—3. 8. 1974)

3:20 Studoval u Vítězslava Nováka, psal hudbu symfonickou, scénickou, církevní i operní (Lásky div, Golem). Byl kapelníkem smíchovské Arény, Tylova divadla v Nuslích a opery v Českých Budějovicích. Napsal také několik operet, jeho Počestné paní pardubické se hrály v Praze ještě roku 1960. Kdysi napsal také hudbu k filmu Muzikantská Liduška a je zajímavé, že teprve po filmu vznikla opereta téhož názvu. Část suity, která se nazývá Láska, bože, láska, zpracovává lidovou píseň v brilantní houslové sólo a temperamentní Furiant vychází z dobrých tradic české lidové melodie.

VÁCLAV TROJAN
(24. 4. 1907—5. 7. 1983)

Národní umělec, laureát státní ceny Klementa Gottwalda. Žák Jaroslava Křičky a Vítězslava Nováka. Jeho tvorba byla ovlivněna láskou k lidové písni a dětem (opera Kolotoč). Všestranný skladatel, který se hlásil k smetanovským tradicím — brilantní instrumentátor dvořákovského typu. Snad nejvíce se proslavil hudbou k filmům — často spolupracoval s národním umělcem Jiřím Trnkou. (Nejznámější filmy: Špalíček, Bajaja, Císařův slavík, Staré pověsti české, Švejk, Sen noci svatojánské). Pro divadlo napsal mnoho scénických hudeb a zpěvohry Pivovar v Sojkově a Paní Marjánka, matka pluku.

Posvícení — sborová scénka z „Marjánky“ — je ukázkou, jak pracovat s odkazem lidových tradic v české hudbě a Sekáčkova píseň Ta zdejší hospoda dojmá svou nefalšovanou bodrostí a hloubkou citu.

KAREL WEIS
(13. 2. 1862—4. 4. 1944)

Známý především jako skladatel oper (Viola, Blíženci, Útok na mlýn, Lešetínský ko a Bojarská svatba). Velké zásluhy měl také j sběratel písní — významný je jeho devítid soubor Český jih a Šumava. Jeho opereta Rev byla zkomponována podle Gogolovy stejnojm né činohry. Předehra nás překvapí — na ro od jiných ouvertur té doby — svou stručností.

KAREL MOOR
(26. 12. 1873—15. 6. 1945)

Studoval v Praze, Vídni a Terstu. Byl dva r dirigentem České filharmonie, působil v B Dalmácii v Srbském divadle v Bělehradě. Po ní světové válce se vrátil do Čech — dirigo v divadle v Ostravě, Plzni — pak ale opět v blani a po opětném návratu ve smíchovské Ar a ve Vinohradské zpěvohře. Působil také jako strumentátor v Československém rozhlas. l hudbu symfonickou, církevní písně, melodra opery (Vij, Hjördis, Poslední akord — celkem oper) a operety (Pan profesor v pekle, Výlet p. Broučka, Kraljevič Marko, Noční Prahou, S tební valčík).

Opereta Pan profesor v pekle měla premi 31. března 1908 v Brně. Je to příběh, který odehrává ve snu středoškolského profesora. kánský tanec je součástí baletní hudby v dějs jež se odehrává přímo v pekle.

VLASTISLAV ANTONÍN VIPLER
(12. 6. 1903—4. 6. 1971)

Nositel Řádu práce, studoval u Josefa Bohusl Foerster a Jaroslava Křičky. Dirigoval v diva v Pardubicích, Košicích a v Praze (Malá oper Uranie). Od roku 1936 působil v rozhlas v K cích a Bratislavě a od roku 1939 až do své sn v pražském rozhlas.

Jako skladatel se věnoval převážně symfoni populární hudbě — napsal 340 skladeb — z t i hudbu k několika filmům a také 15 oper. M známější jsou: Děti Slovače, Na Svatém kopeč Bílý oficír a První valčík.

Opereta Bílý oficír líčí osudy rytíře Jana Jen z Bratřic. Děj se odehrává zčásti ve Francii a z sti u nás. Píseň Krásná Marion patří do prosti francouzského.

JULIUS KALAŠ
(18. 8. 1902—12. 5. 1967)

Kromě práv studoval i hudbu u Bohuslava Fo stera, Jaroslava Křičky a Josefa Suka, je mistrovskou třídu ukončil roku 1928. Kro prací pro jeviště (napsal i operu a balet) se ne ce věnoval komponování hudby filmové (přes filmů). Psal i hudbu k tělocvičným vystouper a 28 let působil jako skladatel a klavírní dopro zeč Kocourkovských učitelů. Z jeho prací pro bavné hudební divadlo jsou nejznámější: Val ská svatba, Dovolena s Andělem a Mlyná z Granady.

V předehtře k Mlynářce úspěšně charakteriz španělský hudební kolorit. Ve sborové scéně villská ty řeko se nezapře Kalašova česká lide zpěvnost. Jeho hudba je vždy melodická a výr ně rytmická.

Cover picture & design © Miloslav Dismán 1984

Sleeve-note © Miroslav Homolka 1984

Odpovědná redaktorka obalu Olga Nádvorníková